

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дырэктар Інстытута журналістыкі

_____ С. В. Дубовік

(подпіс) (І.П.Б.Прозвішча)

_____ 19.11.2012

(дата зацвярджэння)

Рэгістрацыйны № УД-S-122/р.

Фразеалагічная стылістыка і фразеалагічная норма

(назва дысцыпліны)

Вучэбная праграма для спецыяльнасці:

1-23 01 10 «Літаратурная работа (па напрамках)»

(1-23 01 10-02 “Літаратурная работа (рэдагаванне)”)

Факультэт журналістыкі

(назва факультэта)

Кафедра стылістыкі і літаратурнага рэдагавання

(назва кафедры)

Курс (курсы) 3

Залік _____ 6

(семестр)

Семестр (семестры) 6

Лекцыі 10

(колькасць гадзін)

Практычныя (семінарскія)

заняткі 2

(колькасць гадзін)

КСР 4

(колькасць гадзін)

Усяго аўдыторных гадзін па дысцыпліне

16

(колькасць гадзін)

Усяго гадзін

па дысцыпліне 204

(колькасць гадзін)

Форма атрымання вышэйшай

адукацыі вочная

Склаў С. К. Берднік, кандыдат філалагічных навук, дацэнт

(І. П.Б. Презвішча, ступень, званне)

2012 г.

Вучэбная праграма складзена на падставе базавай вучэбнай праграмы “Фразеалагічная стылістыка і фразеалагічная норма”, 19.05.2011, рэг. № УД – S – 10/баз.

Разгледжана і рэкамендавана да зацвярджэння на пасяджэнні кафедры
стылістыкі і літаратурнага рэдагавання
(назва кафедры)

(дата, нумар пратакола)

Загадчик кафедры

В. І. Іўчанкаў
(І.ІпБ.Прозвішча)

Адобрана і рэкамендавана да зацвярджэння вучэбна-метадычнай (метадычнай) камісіяй факультэта журналістыкі

(дата, нумар пратакола)

Старшыня

В. М. Самусевич
(І.ІпБ.Прозвішча)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Фразеалагічныя адзінкі ў мове з яўляюцца яркім стылістычным сродкам, паколькі ў сваёй сямей большасці выпадкаў разам з намінацыйным утрымліваюць і азначнае значэнне. У публіцыстычным маўленні выкарыстанне фразеалагізмаў дазваляе выказаць думку найбольш трапна, выразна, з максімальнай сілай уздзеяння на чытача.

Курс “ Фразеалагічная стылістыка і фразеалагічная норма “ прадугледжвае як раскрыццё пытанняў творчага ўжывання фразеалагізмаў у літаратурным маўленні, так і пытанняў іх нарматыўнага ўжывання, устанаўленне выпадкаў несупадзення ка-дыфікацыі і нормы.

Мэтай курса з яўляецца засваенне стылістычных функцый фразеалагічных адзінак, прыёмаў іх творчага ўжывання ў публіцыстычным маўленні, абгрунтаванне нарматыўнасці ўжывання.

Гэта дасягаецца вырашэннем канкрэтных задач:

- уменне вызначаць кампаненты стылістычнага значэння фразеалагізмаў, крытэрыі іх функцыянальна-стылявой афарбоўкі;
- валоданне прыёмамі індывідуальна-аўтарскага абнаўлення і творчага выкарыстання фразеалагізмаў у тэксце;
- вызначэнне нарматыўнасці ўжывання фразеалагічных адзінак.

У выніку засваення курса “ Фразеалагічная стылістыка і фразеалагічная норма “ студэнты павінны:

- развіць уяўленне пра складаную прыроду фразеалагічнай адзінкі;
- умець вызначаць стылістычную ролю фразеалагізма ў тэксце;
- правільна ўжываць фразеалагізмы ў вусным і пісьмовым маўленні;
- валодаць прыёмамі індывідуальна-аўтарскага абнаўлення формы і семантыкі фразеалагізмаў;
- ажыццяўляць рэдагаванне тэкстаў з парушэннямі нарматыўнага ўжывання фразеалагічных адзінак;
- атрымаць навыкі перакладу фразеалагізмаў з адной мовы на іншую.

Курс “ Фразеалагічная стылістыка і фразеалагічная норма “ выкладаецца на працягу аднаго семестра з формай кантролю ведаў - прамежкавым залікам. У адпаведнасці з тыпавым вучэбным планам на вывучэнне курса адводзіцца 16 гадзін, з іх 10– лекцыйныя заняткі, 2 гадзіны – практычныя, 4 гадзіны – кіруемая самастойная праца студэнта.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

№ п/п	Найменне раздзелаў, тэм	Колькасць гадзін				
		Аўдыторныя				Самаст. работа
		Лекцыі	Практыч., семінар.	Лаб. занят.	КСР	
1	Фразеалагізм як адзінка мовы. Паходжанне фразеалагізмаў. ФА ў тэксце.	2				
2	Стылістычная характарыстыка фразеалагізмаў.	2			2	
3	Функцыі ўзуальнага і аказіянальнага характару	2				
4	Стылістычнае выкарыстанне фразеалагізмаў	2				
5	Фразеалагізм і норма	2				
6	Выкарыстанне фразеалагізмаў у СМІ.		2			
7	Рэдагаванне тэкстаў з парушэннямі фразеалагічнай нормы.				2	
	Усяго:	10	2		4	16

Вучэбна-метадычная карта

Нумар раздэла, тэмы, заняткаў	Назва раздэла, тэмы, заняткаў; пералік пытанняў, якія вывучаюцца	Колькасць аўдыторных гадзін				Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі (і інш.))	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семіарскія) заняткі	Лабараторныя заняткі	Кантралюемая самастойная работа студэнта			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Фразеалагізм як адзінка мовы. Паходжанне і класіфікацыя фразеалагізмаў. Роля фразеалагізіаў у тэксце.	2					13, 14, 15, 19.	
2.	Стылістычная характарыстыка фразеалагізмаў. Стылёва замацаваныя і незамацаваныя фразеалагізмы.	2			2		4, 14, 15.	
3.	Функцыі ўзуальнага і аказіянальнага характару. Канатацыя, эмацыянальнасць, экспрэсіўнасць фразеалагічных адзінак.	2					1, 6, 7, 17, 18, 20.	
4.	Стылістычнае выкарыстанне фразеалагізмаў. Выкарыстанне ФА са зменамі зместу, формы, формы і зесту аначасова.	2					3, 4, 8, 12, 13, 14, 16.	
5.	Фразеалагізм і норма. Прычыны адхіленняў ад літаратурнай нормы. Асноўныя памылкі ва ўжыванні фразеалагізмаў.	2	2			Артыкулы друкаваных СМІ	2, 5, 9, 10, 11, 16, 19, 20.	практ. раб.
6.	Выкарыстанне фразеалагізмаў у СМІ.							
7.	Рэдагаванне тэкстаў з парушэннямі фразеалагічнай нормы. Інтэртэкстуальнасць у сучасных СМІ.						10, 11, 18, 19, 20.	рэферат

ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ЧАСТКА

I. Літаратура

Асноўная

1. Асабіна, С.В. Аказіянальныя стылістычныя функцыі фразеалагізмаў і прыказак у творах М.Лынькова // Весн. Гродз. дзярж. ун-та. Сер. 3. Філалогія. Педагогіка. - 2007. - № 4. - С. 43- 51.
2. Асабіна, С.В. Пра нематываваныя адхіленні ад фразеалагічнай нормы // Весн. ГрДУ. Сер. 3. - 2009. - № 1. - С. 70 – 78.
3. Асабіна, С.В. Семантычныя змяненні фразеалагізмаў у творах М.Лынькова // Весн. ГрДУ. Сер. 3. - 2009. - № 3. - С. 64- 70.
4. Асабіна, С.В. Фразеалагізмы ў творах М. Лынькова // Роднае слова. - 2009. - № 11. - С. 35 – 38.
5. Берднік, С.К. Фразеалогія ў творах Якуба Коласа: аўтарэф. дыс. ... канд. філал. навук. – Мінск, 1985. – 21 с.
6. Даніловіч, М.А. Факультатыўнасць кампанентаў фразеалагізмаў // Письменник – мова – стиль : мат. II Міжнар. канф.: у 2-х т. – Мінск, 2002. - Т. 1.
7. Журко, І.А. Фразеалагічныя паронімы і варыянты фразеалагізмаў // Весн. БДУ. Серыя 4. - 2002. - № 1. С. 67 – 73.
8. Журко, І.А. Размежаванне фразеалагічных паронімаў і сінонімаў // Роднае слова. - 2002. - № 7. - С. 29-33.
9. Журко, І.А. Фразеалагічныя паронімы і марфалагічныя формы фразеалагізмаў // Весн. ГрДУ. Серыя 1. - 2002. - С. 106 – 111.
10. Іваноў, Я.Я. Дыферэнцыяльныя прыметы афарызма : аўтарэф. дыс. ... канд. філал. навук. – Мінск, 2004. – 21 с.
11. Іўчанкаў, В.І. Анталогія культуры маўлення ў публіцыстычным тэксце // Нар. асвета. - 2003. - № 7. - С. 65 – 68.
12. Іўчанкаў, В.І. Дыскурс беларускіх СМІ. Арганізацыя публіцыстычнага тэксту. – Мн.: БДУ, 2003. – 275 с.
13. Іўчанкаў, В.І. Лінгвістычнае вандраванне па старонках газет // Культура мовы журналіста. Вып. 6. Мн.: Універсітэцкае, 1992. С. 85 – 94.
14. Лепешаў, І.Я. Культура маўлення: дапам. – Гродна: ГрДУ, 2007. - 204 с.
15. Лепешаў, І.Я. Праблемы фразеалагічнай стылістыкі і фразеалагічнай нормы. – Мн.: Навука і тэхніка, 1984. – 284 с.
16. Лепешаў, І.Я. У слоўнікавую скарбонку: навуч. дапам. па спецкурсах

“Праблемы фразеалагічнай сылістыкі” і “Прыказкі як моўныя адзінкі” – Гродна, 1999.

17.Максимов,В.И. Новая фразеология и её использование // Русский язык и культура речи. – М., 2000. – С. 308 – 323.

18. Малажай, Г.М. Беларуская перыфраза. – Мінск: Вышэйшая школа, 1974. – 160 с.

19. Малажай,Г.М. Сучасная беларуская мова. Слова.Перыфраза. Фразеалагізм: Вучэб. дапам. – Мн., 1992. – 238 с.

20. Янкоўскі, Ф.М. Беларуская фразеалогія.Фразеалагізмы , іх значэнне , ужыванне. – Мн.,1968. – 361 с.

21. Янкоўскі, Ф.М. Беларускія прыказкі , прымаўкі , фразеалагізмы. – Мн.: Навука і тэхніка , 1992. – 491 с.

Дадатковая

1.Коваль, В.И. Славянская фразеология в ареальном , историческом и этнокультурном аспектах. – Гомель , 2007.

2.Лепешаў, І.Я. Пра варыянтнасць і сінанімічнасць у лексіцы і фразеалогіі // Весн.ГрДУ. Серыя 1. – 2000. - №1. С. 108 – 112.

3. Лепешаў, І.Я. Фразеалагічны слоўнік беларускай мовы: у 2-х тамах. - Мн.: БелЭН , 1993.

4.Мокиенко, В.М. Образы русской речи. – СПб., 1999.

5.Хлусевіч,І.М. Варыянтнасць фразеалагізмаў у сучаснай беларускай мове. - Гродна ,2002.

6.Янкоўскі, Ф.М. Крылатыя словы і афарызмы. – Мінск ,1960. – 134 с.

ПРАТАКОЛ

**УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ ПА ВЫВУЧАЕМАЙ ВУЧЭБНАЙ
ДЫСЦЫПЛІНЕ З ІНШЫМІ ДЫСЦЫПЛІНАМІ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ**

[illegible]

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЯНЕННІ
ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ ПА ВЫВУЧАЕМАЙ ВУЧЭБНАЙ
ДЫСЦЫПЛІНЕ
НА _____ / _____ **НАВУЧАЛЬНЫ ГОД**

№ п/п	Дапаўненні і змяненні	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры

_____ (пратакол № _____ ад _____ 20 ____ г.)
(назва кафедры)

Загадчык кафедры

(ступень, званне)

(подпіс)
(І.ІнБ.Прозвішча)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

(ступень, званне)

(подпіс)
(І.ІнБ.Прозвішча)